

**UBND HUYỆN ĐAK ĐOA
TRUNG TÂM DV NÔNG NGHIỆP**
Số: /CV-TTDVNN

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc
Đák Đoa, ngày 11 tháng 6 năm 2021

V/v Hướng dẫn các biện pháp phát hiện, chăm sóc và xử lý bệnh VDNC ở trâu, bò

Kính gửi: Ủy ban nhân dân các xã, thị trấn.

Tính đến ngày 10/6/2021, toàn huyện có 168 con bò của 108 hộ thuộc 16 thôn, làng tại 05 xã: Ia Pét, Đak Somei, ADok, Ia Băng và xã Trang bị mắc bệnh Viêm da nổi cục.

Để công tác phòng, chống dịch bệnh Viêm da nổi cục ở trâu, bò trong thời gian tới đạt hiệu quả giảm thiệt hại cho người chăn nuôi; Trung tâm Dịch vụ nông nghiệp hướng dẫn thực hiện một số biện pháp phát hiện, chăm sóc và xử lý bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò như sau:

1. Thông tin về bệnh Viêm da nổi cục trên trâu, bò :

1.1 Đặc điểm bệnh :

Bệnh Viêm da nổi cục (VDNC), còn được gọi bệnh Da sần, là bệnh truyền nhiễm do một loại vi rút thuộc họ *Poxviridae* gây ra trên trâu, bò. Vi rút (VDNC) không lây nhiễm, không gây bệnh trên người.

Đường truyền lây chủ yếu qua côn trùng đốt như muỗi, ruồi, ve, mòng...; qua tiếp xúc trực tiếp với trâu, bò mắc bệnh; qua sử dụng chung máng ăn, máng uống, dụng cụ mang mầm bệnh; lây truyền qua nhau thai, bê con sinh ra bị tổn thương trên da; bê con đang theo mẹ có thể bị nhiễm bệnh qua sữa hoặc do tổn thương da ở núm vú; lây truyền qua kim tiêm bị ô nhiễm trong quá trình điều trị hoặc trong quá trình tiêm phòng; lây truyền qua đường giao phối tự nhiên hoặc qua thụ tinh nhân tạo. Thời gian ủ bệnh trung bình khoảng 4-14 ngày.

Dịch bệnh thường xảy ra theo mùa, chủ yếu vào những tháng ẩm, khi côn trùng hoạt động mạnh và phong phú nhất.

1.2 Triệu chứng, bệnh tích :

Trâu, bò mắc bệnh có những dấu hiệu như: Sốt cao, có thể trên 41°C, bỏ ăn, suy nhược và gầy yếu; giảm khả năng tiết sữa rõ rệt ở gia súc đang cho con bú; viêm mũi, viêm kết mạc và tiết nhiều nước bọt, sưng hạch bạch huyết bè mặt (hạch trước vai, hạch sau đùi); một số trường hợp sưng ở khớp chân.

Hình thành các nốt sần có đường kính từ 1-5cm, đặc biệt là ở da đầu, cổ, chân, bầu vú, cơ quan sinh dục và đáy chậu trong vòng 48 giờ sau khi bắt đầu phản ứng sốt. Các nốt sần này có hình tròn, chắc và nhô cao trên da, mõ dưới da và đôi khi cả các cơ bên dưới. Các nốt sần lớn có thể bị hoại tử và cuối cùng là xơ hóa và tồn tại trong vài tháng; để lại các vết sẹo có thể tồn tại vĩnh viễn.

Các mụn nước, vết hoại tử và vết loét có thể xuất hiện ở màng nhầy của miệng, đường tiêu hóa, khí quản, phổi.

2. Một số biện pháp phòng, chống bệnh VDNC ở trâu, bò :

2.1 Phòng bệnh :

Bệnh Viêm da nỗi cục trên trâu, bò là loại bệnh do vi rút gây ra, do đó tiêm phòng vắc xin là biện pháp chủ động, hữu hiệu nhất để phòng bệnh. Đối tượng tiêm là trâu, bò khỏe mạnh; sử dụng vắc xin Lumpyvac của Thổ Nhĩ Kỳ và vắc xin Mevac LSD của Ai Cập.

Không mua bán trâu, bò mắc bệnh bầm mặt da có nỗi cục và trâu, bò từ vùng dịch viêm da nỗi cục về nuôi. Không nuôi thả rông trâu, bò.

Tăng cường sức đề kháng cho trâu, bò bằng cách bổ sung thức ăn tinh, thức ăn xanh, muối, khoáng, vitamin...; định kỳ tẩy giun sán, phòng trị ký sinh trùng đường máu, tiêm vắc xin phòng các bệnh truyền nhiễm.

Tăng cường vệ sinh tiêu độc khử trùng bằng vệ sinh cơ giới hàng ngày, phun hóa chất khử trùng chuồng nuôi, dụng cụ chăn nuôi; tiêu diệt các loại mầm bệnh và vật chủ trung gian truyền bệnh (các loại hóa chất như Bekocid, Viabencovet, Iodine, Hanlusep,...; các loại hóa chất diệt ruồi, muỗi, ve, mòng,...như Hantox 200, Formaldes, Deltamethrin,...). Đối với các hộ có trâu, bò bị bệnh, nghi bị bệnh phun tiêu độc hàng ngày, liên tục trong vòng 03 tuần.

2.2 Điều trị một số triệu chứng kế phát đối với trâu, bò bị bệnh VDNC :

Nguyên tắc chung: Để tăng hiệu quả điều trị khi trâu, bò mắc bệnh VDNC cần phát hiện sớm, xử lý kịp thời; tăng cường chăm sóc, nuôi dưỡng nâng cao sức khỏe cho trâu, bò; sử dụng kết hợp các loại thuốc tăng sức đề kháng, điều trị triệu chứng và các nguyên nhân nhiễm trùng kế phát.

Khi phát hiện trâu, bò mắc bệnh: Sử dụng các loại thuốc trợ sức, trợ lực để tăng cường sức đề kháng cho trâu, bò như Glucose, Lactate (tốt nhất truyền được qua đường tĩnh mạch), Vitamin A, D, E; B-Complex; Vitamin C, ... để tiêm, hòa vào nước cho uống hàng ngày.

Khi con vật co biểu hiện sốt cao (phát hiện qua cắp nhiệt độ, gương mũi khô, phân táo...) sử dụng các loại thuốc hạ sốt như Anagin, Paracetamol...

Tiêu đờm, hỗ trợ gia súc dễ thở hơn, tăng cường hoạt động của cơ tim bằng các thuốc như Bromhexin hydroclorid, Cafein...

Có hiện tượng viêm, sưng: Sử dụng các loại thuốc giảm đau, kháng viêm có thành phần hoạt chất chính như Ketoject, Dexamethasone Natri Phosphat 0,1%, Flunixin,...

Sử dụng các loại thuốc kháng sinh chống bội nhiễm kế phát, nhiễm trùng: (ưu tiên sử dụng các loại kháng sinh phổ rộng, thời gian tác dụng kéo dài) như Amoxyline LA, Kanamycin, Maccavet, Zuprevo 18%, Oxytetracycline...(lưu ý:

Trong giai đoạn con vật đang sốt cao trên 41 độ C cần hạn chế sử dụng kháng sinh, chỉ dùng kháng sinh khi các nốt sần vỡ loét).

Trường hợp phát hiện trâu bò có triệu chứng, biểu hiện mắc ký sinh trùng đường máu, sử dụng các loại thuốc như Ivermectin, Azindin, tryphazen...(lưu ý: không tiêm cho gia súc đang mang thai, trước khi dùng thuốc 10-15 phút nên tiêm cafein hoặc long não để trợ tim, trợ sức).

Đối với các vết loét: Rửa sạch các vết loét ở da, miệng, bầu vú, chân, bụng, bằng các dung dịch như nước muối sinh lý, thuốc tím, Cồn Iodine,...sau đó có thể sử dụng các loại kháng sinh mỡ như Rivanol, Oxytetraxicline, Pen-step... bôi vào loét; có thể dùng các cách chữa dân gian như lá nhọ nồi, dầu, long não....

Căn cứ vào các triệu chứng quan sát được như ho, khó thở; tiêu chảy, chướng hơi, ký sinh trùng đường máu để sử dụng các loại thuốc an thần, cầm tiêu chảy, điều trị ký sinh trùng đường máu...

2.3 Chăm sóc hộ lý :

Cách ly tuyệt đối trâu, bò bị bệnh tại chuồng, giữ chuồng, nền chuồng khô ráo, thoáng mát, lót rơm rạ khô sạch cho trâu, bò nằm.

Tăng cường hộ lý, chăm sóc nuôi dưỡng, bổ sung đầy đủ thức ăn nhất là các loại thức ăn xanh non, mềm, dễ tiêu (tránh cỏ non cắt sớm nhiều sương), đồng thời sử dụng các loại men tiêu hóa; không nên bổ sung quá nhiều tinh bột ảnh hưởng đến nhu động của dạ cỏ.

Đối với bê nghé non thường rất yếu, tổn thương nhiều ở hệ hô hấp do vậy trong chăm sóc cần chú ý đảm bảo đủ ấm; giữ chuồng luôn khô sạch; cho ăn uống đầy đủ dinh dưỡng (nếu bê nghé không tự ăn được phải bơm thức ăn như sữa, cháo gạo loãng qua đường miệng); có thể phải lật con vật thường xuyên và đặt ở tư thế dễ thở.

Đối với trâu, bò khi mắc bệnh có thể không đứng vững hoặc nằm bẹt nên sử dụng các dụng cụ cố định để trâu, bò đứng lên (võng) tránh liệt dạ cỏ; có thể phải lật con vật thường xuyên và đặt ở tư thế dễ thở (sử dụng Pilocarpin hỗ trợ nhu động dạ cỏ).

Nhận được văn bản đề nghị UBND các xã, thị trấn phối hợp triển khai thực hiện./.

Noi nhận:

- Như trên;
- UBND huyện (b/c);
- BCĐ Phòng, chống dịch bệnh huyện (b/c);
- Phòng NN và PTNT huyện;
- Trung tâm Văn hóa, Thể thao và Thông tin;
- Lưu TT.

GIÁM ĐỐC

Diệp Đại Quốc